

«Тасдиқ мекунам»

Ректори Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи С.Улуғзода, доктори илмҳои филологӣ, профессор

Гулназарзода Ж.Б.

« 03 »

соли 2025

ХУЛОСАИ ДОНИШГОҲИ БАЙНАЛМИЛАЛИИ ЗАБОНҲОИ ХОРИҶИИ ТОҶИКИСТОН БА НОМИ СОТИМ УЛУҒЗОДА

Диссертатсияи Бахетгули Аймайтӣ дар мавзӯи «**Маъноӣ консептуалии “шодӣ” ҳамчун падидаи забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ**» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) дар кафедраи таърихи забон ва типологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон иҷро шудааст.

Дар чараёни омода намудани диссертатсия Бахетгули Аймайтӣ докторанти (PhD) кафедраи таърихи забон ва типологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба шумор мерафт.

Соли 2009 Бахетгули Аймайти факултети филологияи Донишгоҳи Қашқари Ҷумҳурии мардумии Чинро аз рӯи ихтисоси забони хитой (омӯзгор) дараҷаи бакалавр хатм кардааст.

Бахетгули Аймайти аз соли 2012 то 2014 дар Донишгоҳи омӯзгории Синьзян курси тақмили ихтисос гузаштааст. Аз соли 2016 то соли 2018 зинаи магистратураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро бо ихтисоси забон ва адабиёти тоҷик хатм намуда, баъди он ҷиҳати идомаи таҳсил ба зинаи докторантура аз рӯи ихтисос (PhD) дохил шуда, соли 2024 аз рӯи ихтисоси 6D020500 – Филология хатм намудааст.

Мавзӯи рисолаи илмӣ Бахетгули Аймайтӣ дар шурои олимони

факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 30 март соли 2021, таҳти №7 таҳти унвони «**Маъноӣ концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидаи забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ**» тасдиқ гардидааст.

Роҳбари илмӣ Гулназарзода Жило Бурӣ – доктори илмҳои филологӣ, профессор, ректори ДБЗХТ ба номи С. Улуғзода мебошад.

Маълумотномаи академӣ (транскрипт) аз 12.05.2025, №12 аз ҷониби Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дода шудааст.

Диссертатсияи Баҳетгули Аймайтӣ дар ҷаласаи кафедраи забоншиносии муқоисавӣ ва назарияи тарҷумаи Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода аз 30.05.2025, таҳти №10 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудӣҳо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия гардидааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсияи Баҳетгули Аймаитӣ дар мавзӯи «**Маъноӣ концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидаи забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ**» чунин хулоса қабул карда шуд:

Мутобиқати ихтисос ва номи мавзӯ ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои диссертатсия. Мавзӯи диссертатсияи Баҳетгули Аймаитӣ таҳти унвони «**Маъноӣ концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидаи забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ**» ба шиносномаи ихтисоси илмӣ 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) пурра мутобиқат менамояд.

Алоқамандии мавзӯи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар ҷумҳурӣ. Таҳқиқоти диссертатсионии мазкур яке аз самтҳои муҳим ва мавзӯи нодир дар илми забоншиносии муосири тоҷик арзёбӣ гардида, ба самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ дар кишвар алоқаманд мебошад.

Мутобиқати теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он. Мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати Баҳетгули Аймайтӣ дар мавзӯи

«Маънои концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидаи забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ» ба пуррагӣ мутобиқат менамояд.

Натиҷаҳои диссертатсия дар маърузаву гузоришҳо дар конференсияҳои ҳарсолаи илмию назариявии ҳайати профессорону устодони Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода ва дигар конференсияҳои минтақавию ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ мавриди муҳокимаву баррасӣ қарор гирифтааст.

Натиҷаҳои таҳқиқ метавонанд, дар раванди таълими забоншиносии шинохтӣ (когнитивӣ), фарҳангӣ, қавмӣ, луғатшиносӣ ва фразеология, забоншиносии муқоисавӣ инчунин барои гузаронидани семинарҳо ва курсҳои махсус аз фанни забоншиносии муқоисавӣ, забоншиносии умумӣ, забоншиносии фарҳангӣ ва қавмӣ истифода бурда шаванд. Инчунин, натиҷаҳои таҳқиқро дар раванди таълим дар мактабҳои олии равияи филологӣ ҳангоми гузаронидани курсҳои махсус, семинарҳо ва лексияҳо метавон истифода кард.

Саҳми шахсии доктарабони дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот дар он зоҳир мегардад, ки ӯ бори нахуст маънои концептуалии “шодӣ”-ро ҳамчун концепт дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ дар шакли диссертатсия ба таври мукамал дар илми муосири забоншиносии тоҷик муайян намудааст.

Ҳамзамон, саҳми дигари доктарабон дар он ифода меёбад, ки ӯ дар давоми солҳои зиёд оид ба вижагиҳои маънои концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидаи забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ таҳқиқот бурда, дар ин самт мақолаву гузориш таҳия ва нашр намудааст. Инчунин, муаллиф вобаста ба мавзӯ бори нахуст дар ҳамоишҳои илмии сатҳи мухталиф баромад намудааст.

Диссертатсияи Баҳетгули Аймайтӣ дар мавзӯи «Маънои концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидаи забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ» ба ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) пурра мувофиқат мекунад.

Диссертатсия аз номгӯи ихтисораҳо, муқаддима, 3 боб, 11 зербоб, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот, рӯйхати адабиёт ва интишорот аз рӯи мавзуи диссертатсия иборат аст.

Вобаста ба мазмун ва нуктаҳои таҳқиқи диссертатсионӣ 7 мақолаи илмӣ, аз ҷумла, 4 мақола дар маҷаллаҳои илмӣ дар феҳристи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон воридбуда интишор гардидаанд, ки 3,1 ҷузъи ҷопиро ташкил медиҳад.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯи мазмуни диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

1). Дастури таълимӣ:

1. **Аймайти Б., Гулназарзода Ж.Б.** Типологияи сифат дар забони тоҷикӣ ва чинӣ / Б.Аймайти, Ж.Гулназарзода // Курси махсус. Дастури таълимӣ. - Душанбе.2022.- 98 с.

А). Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:

1.. **Аймайти Б.** (BAIHETIGUI AIMATI). Мафҳуми “хушбахтӣ” дар фаҳмиши мардуми тоҷику чинӣ / Б. Аймайти // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Баҳши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2024. - №9. - С.67-71

2. **Bayheti Guli Aymaiti.** The distinction of the conceptual meaning «joy» in Tajik and Chinese languages / В.Г. **Aymaiti** // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Баҳши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2025. - №1. - С.173-179

3. Гулназарзода Ж.Б. Муқоисаи концепти мафҳуми “шодӣ” дар забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва хитойӣ / Ж.Б. Гулназарзода, **Б. Аймайти** // Паёми Донишгоҳи забонҳо. Баҳши илмҳои филологӣ, педагогӣ, таърих. –Душанбе, 2025. - №2 (58). - С.5-10

4. **Аймайти, Б.** (BAIHETIGUI AIMATI)/Маънои концептуалии “шодӣ” дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ / Б. Аймайти // Фурӯғи илм. Маҷаллаи байналмилалии илмӣ ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. - Душанбе, 2025. - №2(06). - С.383-389

В) Мақолаҳо ва фишурдаи интишорот дар маҷмуаҳои дигар:

- 1.. Гулназарзода Ж.Б. (BAI.NETIGUI AIMATI) Мавқеи навҳои маъноӣ луғавӣ дар ифодаи концепти “шодӣ”/ Ж.Б. Гулназарзода, **Б. Аймайтӣ** // Маводди конференсияи илмӣ-амалӣ таҳти унвони: «Масъалаҳои мубрами забоншиносӣ ва адабиётшиносӣ дар замони муосир». - Душанбе, 2022. - С. 10-13
2. **Аймайти Б.** (BAI.NETIGUI AIMATI) “Забони миллат – ҳастии миллат” – шиноснома ва таърихномаи забони тоҷикӣ / Б. Аймайтӣ, Ж.Б. Гулназарзода // Маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-амалӣ таҳти унвони: «Масъалаҳои марбут ба забон дар осори безаволи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон”. – Душанбе, 17-уми майи соли 2025. - Душанбе, 2022. - С. 289-294
3. **Аймайти, Б.** (BAI.NETIGUI AIMATI) Компоненти концепта «радость» в современном языкознании (на основе толковых словарей) / Б. Аймайтӣ // Маводди конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-амалӣ таҳти унвони: «Русский язык в современном билингвальном пространстве». - Душанбе, 2023. - С. 86-92

Чаласа қарор кард:

1. Диссертатсияи Бахетгули Аймайтӣ дар мавзӯи «Маъноӣ концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидаи забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 - Забоншиносӣ (6D021302 Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) кори таҳқиқии анҷомёфта ҳисобида шавад.
2. Диссертатсияи Бахетгули Аймайти дар мавзӯи «Маъноӣ концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидаи забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 - Забоншиносӣ (6D021302 Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) бо назардошти ислоҳи эродҳои гирифташуда барои ҳимоя дар шӯрои диссертатсионии дахлдор тавсия дода шавад.

Хулоса дар чаласаи кафедраи васеи кафедраи забоншиносии муқоисавӣ ва назарияи тарҷумаи Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода санаи 30 майи соли 2025, №10/1 қабул гардидааст:

Иштирок доштанд: ҳамагӣ 14 нафар. Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарафдор» - 14 нафар, «зид» - нест, «бетараф» - нест.

Раиси чаласа:

номзади илмҳои филологӣ, дотсент,
муdiri кафедраи забоншиносии муқоисавӣ
ва назарияи тарҷумаи
ДБЗХТ ба номи С. Улуғзода

Соҳибназарова Ҳавасмоҳ
Тиллоевна

Котиби чаласа: ассистенти кафедраи
забоншиносии муқоисавӣ ва назарияи тарҷумаи
ДБЗХТ ба номи С. Улуғзода

Исматиллоева Дилафрӯз
Ҳабибовна

Имзоҳои Ҳ.Т. Соҳибназарова
ва Д.Ҳ. Исматиллоеваро
тасдиқ мекунам:

Сардори Раёсати кадрҳои
ва корҳои махсуси ДБЗХТ
ба номи Сотим Улуғзода

« 02 » июн соли 2025

Юсупова Бибиҷон Ғаниҷоновна